

НАШ ГОСТ МАГИСТАР ЖЕЉКА ЦВИЈАНОВИЋ, МИНИСТАР ЗА ЕКОНОМСКЕ ОДНОСЕ И РЕГИОНАЛНУ САРАДЊУ У ВЛАДИ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ

СПРЕМАМО ПРОЈЕКТЕ ЗА СТРАНЕ ИНВЕСТИТОРЕ

■ *Кад је у питању интерес страних инвеститора за улагање, постоји неколико битних елемената, као што су приступ тржишту, стабилност пословања, природни ресурси, квалитет и цијена радне снаге, квалитет инфраструктуре, као и пратећи трошкови пословања* ■

Разговарала:

Сенка ТРИВИЋ

МИНИСТАРСТВО за економске односе и регионалну сарадњу Републике Српске припрема конференцију о страним улагањима која ће се одржати 22. и 23. септембра. На овом скупу биће презентовани пројекти из сектора енергетике, металске индустрије, туризма и производње хране – најављује у разговору за наш лист ресорни министар, магистар Жељка Цвијановић.

■ **Недавно је у Скупштини изгласан Закон о измјенама и допунама Закона о страним инвестицијама. Који су разлози били за измјенама и шта су сада кључне предности које РС може овим Законом добити?**

- Законом се врши даља либерализација у области страних улагања, скраћују рокови, укидају кораца у регистрацији, те стварају предуслови за континуирану анализу и предлагањем јера за унапређивање пословне климе за страна улагања. Конкретно, нова

рјешења подразумевају да у области намјенске индустрије, а уз одобрење Владе Републике Српске, улог страног лица може прећи износ од 49% основног капитала привредног друштва. Намјера је да се повећа интересовање потенцијалних страних купаца државног капитала и потенцијалних страних улагача у привредна друштва која се баве намјенском производњом. Осим тога, овим иновираним Законом поједностављује се процедура регистрације страних улагања укидањем једног корака у регистрацији, тачније, укида се регистрација страних улагача при Министарству спољне трговине и економских односа БиХ и пребацује на судове, односно изједначаје регистрацијом домаћих улагача, те се скраћују рокови. Закон даје и могућност оснивања Савјета за стране инвеститоре Републике Српске као савјетодавног тијела Владе Републике Српске, у чијем саставу су представници неколико министарстава, Привредне коморе, локалних заједница и страних улагача. Ово тијело је већ успостављено и његов задатак је да анализира пословни амбијент и даје препоруке за његово унапређење.

■ **Да ли већ постоје најаве неких потенцијалних инвестиција, као резултат**

ових измјена или других активности Вашег министарства?

- Предузимамо радње да би се створила боља клима за страна улагања, али и бољи пословни амбијент уопште. Поред проведене гилотине прописа и доношења измијењених законских рјешења о страним улагањима, покренули смо и неколико иницијатива према међународним организацијама са приједлогом пројеката усмјерених на јачање општинских капацитета за привлачење и прихват страних, али и домаћих инвестиција. Паралелно с тим проводе се и припреме на организацији конференције о страним улагањима која ће се одржати 22. и 23. септембра. Ову активност Министарство ће провести у сарадњи са представништвима Републике Српске у иностранству и двије општине. Конференција ће бити инвестиционог типа и на њој ће се презентовати пројекти из сектора енергетике, металске индустрије, туризма и производње хране. Ово ће бити добра прилика и за наше општине да презентују своје потенцијале.

Поред енергетског сектора, који је најатрактивнији, Република Српска има потенцијал у производњи и преради здраве

Очекујемо да би процес побољшања привредног законодавства требало да буде у потпуности заокружен до краја године, али ће и након тога сигурно услједити одређене активности. Када говоримо о стварању повољних услова за стране инвестиције, наравно да ту првенствено мислимо на побољшање правног и регулаторног оквира, али и исто тако и на неке друге факторе као што су подизање нивоа ефикасности институција, као и бољи проток информација и боља комуникација између инвеститора и институција

хране, у туризму, у области дрвне индустрије, итд. Од посебног су значаја најављене инвестиције у енергетски сектор, у РИТЕ Угљевику, затим модернизација и проширење капацитета Рафинерије нафте у Броду, као и ХЕ Дабар.

Али, свакако, има простора и за ино улагања у сектору осигурања, туризму, а и другим областима, као што је здравство и за реализацију пројеката на принципу јавно-приватног партнерства.

■ Шта можете рећи о пројекту "Стоп пословним баријерама"?

-Влада Републике Српске већ неколико година континуирано проводи активности на отклањању пословних баријера и унапређењу законодавног и регулаторног оквира. Прво је проведен пројекат, "гиљотина прописа" на републичком нивоу, а након тога овај процес је почео да се одвија и на нивоу општина у Републици Српској. Он је произвео добре резултате и довео до значајног смањења трошкова, времена и процедура, али је свакако потребно да се стално ради на уклањању административних баријера, па се зато проводе и друге активности. На примјер, након гиљотине прописа, отпочео је и пројекат „процјене утицаја прописа“ које доносимо. Сада је у току „Стоп пословним баријерама“ као трећи по реду пројекат чијим провођењем би требало да се дође до бољих законских рјешења, уклањања пословних и административних баријера и, уопште гледајући, до бољег амбијента за пословање у Републици Српској.

Недавно успостављени Савјет за стране инвеститоре Републике Српске је такође замишљен и као формат у оквиру којег би требало управо да се одржава таква комуникација.

Јасно је да неке од реформи није могуће завршити у кратком року и да се ту ради о

континуираном процесу. Административне баријере су само један од елемената који се вреднују кад је у питању интерес страних инвеститора за улагање. Постоје и други битни елементи, као што су приступ тржишту, стабилност пословања, природни ресурси, квалитет и цијена радне снаге, квалитет инфраструктуре, пратећи трошкови пословања и слично.

■ Република Српска има неколико представништава у иностранству, а најљивали сте отварање и нових. Који су конкретни задаци и очекивања од ових представништава?

-Република Српска има пет представништава која тренутно дјелују у иностранству. То су Представништво у Републици Србији, са сједиштем у Београду, затим у СР Њемачкој, у Штутгарту, у Руској Федерацији, у Москви, те у Израелу, у Јерусалему, и Представништво Републике Српске у Краљевини Белгији, са сједиштем у Бриселу.

За 2011. годину, у складу са захтјевима дијаспоре и већег броја привредних субјеката, те због исказаног интересовања за развој привредне сарадње двију земаља, у

Министарство са неколико општина већ има потписане Меморандуме о сарадњи у циљу унапређења амбијента за привлачење страних инвестивија, а то су Бања Лука, Источно Сарајево, Требиње, Бијељина, Добој и Приједор. Овакав вид партнерства успједиће и са другим општинама Републике Српске

финалној фази је оснивање Представништва Републике Српске у Републици Аустрији, са сједиштем у Бечу. Одлукама Владе Републике Српске предвиђено је и формирање још два представништва - у Сједињеним Америчким Државама, у Вашингтону и Представништво Републике Српске у Хрватској, са сједиштем у Загребу, с тим да она нису активна и почеће с радом онда кад се за то стекну услови.

Такође, у плановима Министарства је и отварање представништва Републике Српске у НР Кини.

Свакако, једна од најважнијих активности представништава РС у наредном периоду биће проактивнији рад на презентовању инвестиционе понуде РС у циљу тражења нових инвеститора, као и успостављање других облика сарадње.

Колико ће тачно бити повећан обим

ПОРТАЛ ЗА СТРАНЕ ИНВЕСТИТОРЕ

У функцију је недавно пуштен веб портал Владе Републике Српске за стране инвеститоре на адреси www.investsrpska.net. На њему се могу наћи подаци о могућностима за улагање, процедурама, законској регулативи, трошковима пословања, институцијама које су на располагању инвеститорима, итд. Портал је тренутно у функцији на енглеском и нашем језику, а биће ускоро доступан и на њемачком и стално ће бити дограђиван.

страних улагања захваљујући ангажману представништава РС у иностранству, у овом моменту је тешко прецизирати, али ће свакако бити повећан њихов рад на том пољу.

■ Колико је могуће да на било који начин заговорате интересе РС, преко представништва у иностранству?

- Представништва и служе за промоцију интереса Републике Српске у иностранству. Фокус рада представништава РС у иностранству је на активностима развоја институционалне сарадње са регијама у земљама гдје дјелују и идентификација партнера за учешће у заједничким регионалним пројектима. Ова представништва, такође, имају задатак и да промовишу природне и привредне потенцијале Републике Српске у циљу привлачења страних инвестиција, као и успостављање других облика сарадње са субјектима у земљи сједишта представништва. Њихов стални задатак је, свакако, промоција интереса и имиџа Републике Српске у иностранству. Она представљају важна мјеста преко којих се врши комуникација са страним привредним и другим субјектима и

Од посебног су значаја најављене инвестиције у енергетски сектор, прије свега у Руте Угљевик, затим модернизација и проширење капацитета Рафинерије нафте у Броду, као и ХЕ Дабар

њима се обраћају потенцијални инвеститори, тражећи информације о условима улагања у Републику Српску.

■ На који начин РС може додатно да привуче квалитетне стране инвестиције?

- Свакако сталним унапређењем регулативе и општих услова за пословање. Такође, и успјешном презентацијом и промоцијом наших потенцијала, као и креирањем квалитетних и конкретних инвестиционих понуда. Већа оспособљеност општина за прихват инвестиција такође је веома важна, и стога је неопходно даље јачати сарадњу са општинама.

Такође, презентација инвестиционе понуде и пројеката путем конференција и путем активности које проводе наша представништва у иностранству исто тако треба да допринесу привлачењу страних инвестиција. И, свакако, неопходно је да постоји одговарајућа комуникација институција са потенцијалним улагачима, како би им биле доступне све потребне информације, као и одговарајући спектар услуга које ће потенцијалним улагачима бити на располагању.

Осим тога, Република Српска је успоставила и Регистар одобрења у привреди и Регистар инспекцијских поступака и предмета контроле, као материјалну и електронску базу података која садржи сва одобрења која издају републички органи управе, пословне дозволе потребне за покретање и обављање привредних дјелатности. Регистар се редовно ажурира и омогућава пословној заједници да добије и одговоре на конкретна питања. До сада је одговорено на више од 200 питања.

Уз то, важно је обезбиједити и наставак добре сарадње са форумима већ присутних страних инвеститора и анализирати препоруке Бијеле књиге Савјета страних инвеститора, али и извјештаје Свјетске банке о условима пословања. Они су,

свакако, добар индикатор о томе које прописе или области треба реформисати. Извјештај Свјетске банке прати услове пословања у 22 града у југоисточној Европи и у овогодишњем извјештају Бања Лука и Скопље су идентификовани као градови који су највише напредовали у односу на 2008. годину. У дијелу извјештаја у којем се говори о Бања Луци, између осталог, наводи се да је у овом граду дошло до значајног смањења трошкова, као и броја потребних дана за покретање пословања, рјешавање привредних спорова, добијање грађевинских дозвола и регистрацију имовине, а у овој посљедњој области и до значајног смањења броја процедура.

Кад је ријеч о условима пословања, остварени напредак се оцјењује не само на основу донесених законских рјешења и прописа, већ и степена њиховог провођења, а прате се и ефекти провођења регулативе у пракси. Иначе, главни партнер Свјетској банци за пружање информација о индикаторима пословања у Републици Српској је Министарство за економске односе и регионалну сарадњу.

■ Када боравите у службеној посјети иностранству, које су то три реченице у којима у првом контакту са неким објасните одакле долазите и које су то главне одлике РС?

- Службене посјете у иностранству се увијек унапријед договарају и припремају, и засигурно, обје стране увијек располажу одређеним нивоом информација. По правилу, износим све оно што је афирмативно за Републику Српску и у економском и у политичком смислу с приоритетним циљем да покажем да свакоме можемо бити кредибилан партнер и да тачно знамо шта желимо постићи. ■

ПРЕДСТАВНИШТВА

Република Српска има пет представништава - у Београду, Штутгарту, Москви, Јерусалиму и Бриселу. У финалној фази је оснивање представништва Републике Српске у Аустрији, са сједиштем у Бечу, а предвиђено је и формирање још два - у Сједињеним Америчким Државама и Хрватској.

Такође, у плановима Министарства је и отварање Представништва Републике Српске у НР Кини.